

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovinci@gov.si

www.uszs.gov.si

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

Številka: 0043-1/2021/1
Ljubljana, 12. 04. 2021
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Poročilo za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 - predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Vlada Republike Slovenije je na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05-UPB, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17)) na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije se je seznanila in potrdila poročilo za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020. Sklep prejmejo: - Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, - Ministrstvo za zunanje zadeve, - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- dr. Helena Jaklitsch, ministrica, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu - Robert Kojc, sekretar, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratak povzetek gradiva:
Vlada RS je maja 2011 sprejela Strategijo sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020. Za izvajanje in spremljanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 je pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu imenovano posebno delovno telo (Medresorska gospodarska komisija) za spremljanje strategije, katerega delo vodi in usklajuje Urad. Posebno delovno telo je za leto 2020 sprejelo poročilo o izvajanju strategije, napredku in izzivih, ki so

se pri tem pojavili.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /				
II. Finančne posledice za državni proračun /				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Ko se pripravljajo poročila za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	
	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	
<p>Dr. Helena Jaklitsch ministrica</p>	

Priloga:

- Poročilo za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

Poročilo za leto 2020

o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

Strategija sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 (v nadaljevanju Strategija) določa, da posebno delovno telo sprejema letna poročila o izvajanju strategije, napredku in problemih, ki so se pri tem pojavili, ter razpravlja in o tem poroča.

V skladu s Strategijo se letno poročilo ter pregled projektov čezmejnega sodelovanja pošljejo v seznanitev Vladi RS in objavijo na spletnih straneh Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V okviru posebnega delovnega telesa t. i. medresorske gospodarske komisije (v nadaljevanju medresorska delovna skupina) so v letu 2020 sodelovali predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta (SDGZ), Slovenske gospodarske zveze iz Celovca (SGZ), Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Razvojne agencije Slovenska krajina iz Monoštra (RASK), predstavniki državnih organov (Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS), Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)), predstavniki zbornic (Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS), Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZ)), predstavniki podjetniško podpornih inštitucij (SPIRIT Slovenija) ter predstavniki znanstvenih ustanov (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU).

Sodelujoči v medresorski delovni skupini so redno poročali o izvajanju in o načrtovanih aktivnostih. Posebna pozornost je bila usmerjena v izvajanje programov in aktivnosti, ki jih sofinancira USZS (poslovne konference, Projekt Mreža Alpe Jadran - MAJ, razvojni program za Porabje, vzpostavitev Vzorčne turistično-izobraževalne kmetije v Gorskem kotarju idr.).

Na osnovi vsebinskih in terminskih načrtov posameznih vključenih subjektov na področju sodelovanja z avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 so bile izvedene naslednje aktivnosti in projekti.

1. Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta (SDGZ)

Slovensko deželno gospodarsko združenje je stanovska organizacija slovenskih gospodarstvenikov v Furlaniji-Juljski krajini (Italija). Organizacija deluje od leta 1946 in združuje podjetja, ki so izraz slovenske narodne skupnosti.

Aktivnosti SDGZ v letu 2020:

- delo na terenu za utrditev in razširitev članske osnove - število članov na dan 31. 12. 2020 je merodajno za sestavo novega vodstva Zbornice za trgovino, industrijo, obrtništvo in kmetijstvo za Trst in Gorico s petletnim mandatom;
- reorganizacija dela v Benečiji;
- delo s člani in sekcijami (zakonske novosti, predavanja o aktualnih problematikah, poslovnih priložnostih, pridobivanju lokalnih, državnih in evropskih sredstev ipd.);
- delo v funkciji prestrukturiranja sistema sekcij za večje medsebojne sinergije;
- prisotnost na raznih sejnih in drugih promocijskih priložnostih;
- sodelovanje pri gospodarskih pobudah Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu;
- delovanje v podporo prisotnosti podjetij iz Slovenije na italijanskem tržišču s svetovanjem in reševanjem problemov;
- priprave za sodelovanje na projektih čezmejnega sodelovanja s snovanjem projektnih idej in kakovostnih partnerstev;
- povezovalno delo na institucionalni ravni med gospodarskimi organizacijami iz Italije, Slovenije in Hrvaške;
- povezovalno delo med podjetji iz Italije, Slovenije in Hrvaške z organizacijo podjetniških srečanj;
- delo z mladimi s projektom Imprenderò za približevanje mladih k podjetniškemu ambientu - srečanja, predavanja, ipd..

Zaradi pandemije se je javno življenje, vključno z ne nujnimi gospodarskimi dejavnostmi, najprej v Italiji, nato pa še v drugih državah, dalj časa prekinilo. Odpadel je večji dogodek na področju inovativnosti malih in srednjih podjetij, ki je bil načrtovan v okviru ESOF 2020 (Trst, evropska prestolnica znanosti).

Od marca do sredine junija je bila dejavnost v precejšnjem delu podrejena novim prioritetam, ki jih je narekoval COVID 19. Osebe je veliko dela posvetilo obveščanju članov o novostih, ki sta jih v tem obdobju uvedli Italija in Slovenija s povzemanjem in prevajanjem ukrepov, da se zagotovi seznanjene s pravili glede poslovanja v posamezni državi in v čezmejnem območju. S tem v zvezi je SDGZ, tudi v sodelovanju z USZS, izvedlo vrsto pobud za večjo koordinacijo ukrepov med državama.

V tem obdobju je SDGZ nadgradil notranje sinergije in izvedlo dva pilotna projekta in sicer:

- »Digitalna Šola«: s svojimi informatiki in finančno podporo Zadružne Kraške Banke Trst-Gorica je ob uvedbi pouka na daljavo zaradi epidemije tistim, ki doma niso imeli ustrezne opreme, priskrbel računalnike, šolam in družinam pa je dal na razpolago tehnike za reševanje težav pri spletnem povezovanju;
- »ODDOMA.IT«: v sodelovanju z gostinsko in trgovsko sekcijo so vzpostavili spletni portal, prek katerega so v obdobju prekinitve javnega življenja podjetja lahko prodajala svoje produkte in tako omilili posledice zaprtja. Namen je, da bi portal tudi po pandemiji ostal aktiven kot komplementarno orodje za promocijo in prodajo.

Z junijem 2020 se je epidemija nekoliko umirila, tako da so se lahko nekatere dejavnosti začasno normalno izvajale. SDGZ je sodeloval na dvodnevni poslovni konferenci Slovenska podjetnost kroži prek meja – Mednarodno povezovanje

lokalnega podjetništva, ki ga je konec septembra v Kranju organiziral USZS, skupaj s tamkajšnjo Območno Obrtno-podjetniško zbornico in Mestno občino Kranj.

S strateškega vidika se je okrepilo delovanje na Goriškem ter se posvetilo večji prepoznavnosti SDGZ na Hrvaškem, saj predstavlja rastoče število hrvaških podjetij, ki so prisotna na italijanskem tržišču, izjemno priložnost za bodoči razvoj SDGZ in njegove umestitve v prostoru Alpe-Jadran.

2. Slovenska gospodarska zveza iz Celovca (SGZ)

Slovenska gospodarska zveza je tudi v letu 2020 ostala zvesta svojemu osnovnem namenu, pri čemer je redno delovanje zveze prilagodila izzivom specifičnega obdobja v gospodarstvu, regiji in vključenosti v različne projekte.

Redno delovanje je obsegalo naslednje vsebinske sklope:

- a.) krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške;
- b.) čezmejno gospodarsko povezovanje in izvajanje Strategije sodelovanja med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva;
- c.) izvajanje dejavnosti Slovenskega poslovnega kluba (SPK) za SPIRIT Slovenija;
- d.) izvajanje projektov Evropskega teritorialnega sodelovanja SI – AT;
- e.) spodbujanje podjetniške miselnosti in povezovanje med mladimi.

Leta 2020 je SGZ izvedla nad 160 dogodkov. Delovanje SGZ je predstavljalo velik izziv, saj so varnostni ukrepi v zvezi s COVID 19 zelo otežili delo in onemogočili številne aktivnosti, ki so bile načrtovane (npr. Pliberški sejem, MOS ter poslovni delegaciji v Beograd in v Ljubljano). Mnogi drugi dogodki so bili izvedeni v manjšem obsegu ali v digitalni obliki (npr. PODIM in SEEMEET).

SGZ je prilagodil način delovanja z uporabo digitalnih kanalov, pri tem pa se je zavzemal za dobrobit slovenskega gospodarstva na obeh straneh meja.

a) Krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške in skrb za člane

Osnovni namen SGZ v letu 2020 je bila krepitev gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške, saj gospodarska neodvisnost krepi samozavest manjšine in ji omogoča, da lažje ohranja svojo etnično in jezikovno identiteto. Gospodarstvo na dvojezičnem območju je uspešno, če se zagotavlja pozitivno vzdušje in ustvarja ugodne pogoje za podjetništvo na tem območju ter prepriča gospodarstvo, da izkoristi izjemno priložnost, ki ga ponuja geografska lega ob meji s Slovenijo, poznavanje jezika in kulture. V ta namen je SGZ kot krovna gospodarska struktura koroških Slovencev v letu 2020 izvajala sledeče aktivnosti:

- zastopanje in zavzemanje za slovensko manjšinsko gospodarstvo v Avstriji in Sloveniji. V ta namen je SGZ v letu 2020 priredila razna izobraževalna predavanja ter strokovne delavnice in konference, med drugim:

- poslovna konferenca: Krožno gospodarstvo: soustvarjanje trajnostne prihodnosti v Alpsko-jadranski regiji. Dogodka se je udeležilo več kot 160 udeležencev iz Slovenije in Avstrije ter izvedlo okoli 50 vnaprej dogovorjenih poslovnih pogovorov med podjetji iz Avstrije in Slovenije;
- webinar: Možnosti pridobivanja javnih podpor za podjetja v Avstriji s strokovnjaki iz BABEG, ABA in WKK, ki so predstavili široko paleto možnosti, ki jih imajo podjetniki na severni strani Karavank;
- webinar: Davčni ukrepi v zvezi s korona krizo, ki jih je predstavil davčni strokovnjak Marian Wakounig;
- poslovno predavanje in webinar: Možnosti EU financiranja s predavateljem dr. Draškom Veselinovičem, predsednikom upravnega obora SBRA, ki je pripravil pregled različnih EU programov;
- Dnevi Alpsko-jadranske kuhinje - Slovenski dan, na katerem se je septembra 2020 predstavila kulinarčna pestrost prostora z vrhunskimi slovenskimi dobrotami ter se je promoviralo Slovenijo kot evropsko gastronomsko destinacijo 2021. Skupaj s Koroško gospodarsko zbornico WKK in mestom Celovec se je izvedel - dvodelni - slovenski dan;
- webinar: Trgovinski lokal na Koroškem – v virtualnem pogovoru s predstavniki obeh mest so bile izpostavljene relevantne teme in podpore pri odpiranju trgovskega lokala.

- Obveščanje o dogodkih in novostih v gospodarstvu:

SGZ je na svoji spletni strani www.sgz.at in na komunikacijskem omrežju Facebook, LinkedIn in drugje obveščala člane in uporabnike o aktualnih novostih. V letu 2020 so na spletu objavili 182 aktualnih člankov v slovenskem jeziku.

Zaradi COVID 19 je SGZ nadgradila aktivnosti na digitalnem področju in posnela številne pogovore s sogovorniki iz Avstrije, Slovenije in drugih držav ter partnerji iz slovenskega zamejstva o raznih aktualnih temah, npr. poslovanje v času izrednih razmer in čezmejni tokovi. Sogovorniki so bili:

- Maria Škof, Marian Wakounig in Franz Serajnik – strokovnjaki iz vrst SGZ,
- Ksenija Škrilec in Dušan Pšeničnik – Veleposlaništvo RS na Dunaju,
- Anton Novak – Generalni konzulat RS v Celovcu,
- Michl Ebner – Gospodarska zbornica (IHK) v Boznu,
- Sonja Šmuc – Gospodarska zbornica Slovenije,
- Danijel Lamperger – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- Robert Frandolič – Slovensko deželno gospodarsko združenje (Trst),
- Barbara Riman – Zveze slovenskih društev na Hrvaškem,
- Andrea Kovač – Zveza Slovencev na Madžarskem.

Skupaj je tako nastalo nad 20 prispevkov, ki so na voljo na spletnem mestu: <https://www.sgz.at/covid-19/sl/webinariji-sgz>.

Poleg tega je SGZ na svojem spletnem mestu vzpostavila novo informacijsko točko COVID 19 za varnostne in podporne ukrepe v Avstriji in Sloveniji ter prehod meja med državama. Informacije o ukrepih in podporah v Avstriji so v slovenskem jeziku, s čimer se je omogočilo, da lahko podjetja tudi pod izjemni pogoji izvajajo svoje dejavnosti čezmejno in so obveščena o podpornih ukrepih, do katerih lahko dostopajo na spletni povezavi: <https://www.sgz.at/covid-19/sl/ukrepi-za-zajezitev-in-obvladanje-epidemije-v-avstriji>.

Po prvem zaprtju države je SGZ organizirala akcijo »Gospodarska revitalizacija regije«, v okviru katere se je predstavilo osem primerov dobrih praks iz Slovenije in Avstrije za razvoj novih izdelkov in storitev v času obveznega zaprtja: <https://www.sgz.at/projects/detail/sl/gosposdarska-revitalizacija-regije-junij>.

b) Čezmejno gospodarsko povezovanje in izvajanje Strategije sodelovanja med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva

Pogoj za razvoj gospodarstva na dvojezičnem območju avstrijske Koroške je čezmejno povezovanje. Pomena poslovnega povezovanja se zaveda tudi USZS, s katerim SGZ sodeluje pri izvajanju dogodkov ter pri aktivnostih s slovenskimi gospodarskimi strukturami na Hrvaškem, Madžarskem in v Italiji.

c) Izvajanje dejavnosti Slovenskega poslovnega kluba (SPK)

SGZ od leta 2008 izvaja dejavnost Slovenskega poslovnega kluba v tujini po pogodbi s SPIRIT Slovenija, Javno agencijo RS za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja in investicij. Na podlagi letne pogodbe SGZ zagotavlja pomoč podjetjem iz Slovenije pri širitvi njihove dejavnosti na avstrijski trg ter obvešča javnost o poslovnih priložnostih v Avstriji. SGZ želi postati vstopna točka (one-stop-shop) za mala in srednja podjetja (MSP) iz Slovenije, ki želijo vstopiti na avstrijski trg. SGZ je sodelovala pri organizaciji in izvedbi številnih poslovnih dogodkov s partnerji, tako v Avstriji kot v tujini, pri čemer je pretežen del aktivnosti potekal prek spleta.

č) Izvajanje projektov Operativnega programa Interreg V-A Slovenija – Avstrija 2014–2020 in Italija – Avstrija 2014-2020

SGZ je edina organizacija koroških Slovencev, ki razvija in kot vodilni partner izvaja gospodarske projekte. Projekti SGZ imajo cilj povečanje konkurenčne sposobnosti MSP in s tem povečati blagovno menjavo med Slovenijo in Avstrijo ter pospeševati regionalni razvoj na obmejnem pasu Karavank, ki je ogrožen zaradi odseljavanja mladih in bega možganov v urbana središča. Ozavešča se mlade, da obstajajo različne poslovne priložnosti na dvojezičnem ozemlju in izpostavlja visoko kakovost življenja, kot dva bistvena razloga za vrnitev v domači kraj.

Za finančno obdobje 2014-2020 je SGZ skupaj z vodilnimi partnerji pripravil gospodarski projekt, in sicer: Projekt Connect SME Plus. Projekt predstavlja nadgradnjo predhodnega projekta, v katerem je bila opravljena analiza čezmejnega sodelovanja MSP, ki je pokazala, da več kot dve tretjini MSP iz obmejnega prostora svojih izdelkov ne izvažata. 89 % teh je menila, da za vstop na sosednje ali tuje trge potrebuje spodbudo od zunaj. V okviru projekta se je izobraževalo nad 40 podjetij iz Avstrije in Slovenije na področju internacionalizacije ter jim nudilo možnost mreženja s potencialnimi partnerji v tujini ter zagotavljalo podporo mentorjev in gospodarskih struktur. V letu 2020 se je v okviru projekta Connect SME plus izvedla poslovna

konferenca na temo krožnega gospodarstva ter oblikovalo poslovno delegacijo v München. Projekt se je uspešno zaključili marca 2020.

d) Spodbujanje podjetniške miselnosti in povezovanje med mladimi

Eden večjih izzivov, s katerim se sooča avstrijska Koroška, je odhod dobro izobraženih kadrov v tujino ali v večja mesta kot npr. Dunaj, Gradec ipd. Zaradi tega je SGZ pred leti ustanovila SGZmladino, ki je odprta skupina gospodarsko usmerjene mladine in sovrstnikom ponuja mreženje ter izobraževanja o podjetništvu, kar prispeva k osebni in poklicni rasti. Cilji SGZmladine so:

- spodbujanje večjezičnosti za povečanje poslovnih priložnosti,
- podpiranje multikulturne izmenjave,
- spodbujanje mladine za podjetništvo,
- prikazovanje poslovnih priložnosti,
- medsebojna izmenjava izkušenj,
- sodelovanje s podjetji,
- navezovanje čezmejnih stikov
- in razvijanje mreženja.

Z ustanovitvijo SGZmladine se je pričelo obdobje vključevanja dvojezične mladine v gospodarske projekte. SGZmladina ima enkratno mrežo in aktivno sodeluje pri združenjih, ki so namenjena mladim. Na pobudo SGZmladine se je pričelo v Celovcu organizirati priznana mednarodno konferenco TEDxKlagenfurt, ki naj bi leta 2020 potekala že osmič, a jo je preprečil COVID 19. S podobnim problemom se je SGZmladina v letu 2020 srečevala tudi pri izvajanju številnih drugih aktivnostih, kjer prestop na digitalno raven ni bil možen, npr. pri sodelovanju na šolskih prireditvah in pri opravljanju praks v podjetjih.

Leta 2020 se je oblikovala nova sestava skupine SGZmladine, ki je nadaljevala z »diskusijskimi večeri« – tokrat na digitalen način, npr. v decembru 2020 na temo »Študirati, živeti in ustvarjati v Alpsko-jadranski regiji«.

SGZmladina je še posebej aktivna v okviru številnih dogodkov projekta MAJ, ki je 2020 potekal v celoti na digitalen način. V letu 2020 so tako izvedli šest spletnih dogodkov in eno delavnico v živo. Projekt poteka pod vodstvom SGZ in v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem, Razvojno agencijo Slovenska krajina in Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem.

3. Razvojna agencija Slovenska krajina iz Monoštra (RASK)

Izvajanje dela in programov Razvojne agencije Slovenska krajina je do začetka meseca marca 2020 potekalo nemoteno, toda ko se je število primerov okužb z novim korona virusom povečalo, sta tako Madžarska kot Slovenija razglasili epidemijo. Vsi načrtovani dogodki so se morali prilagoditi ukrepom, ki so bili uvedeni za zajezitev pandemije. Kljub temu je RASK zaključila leto 2020 uspešno in naredila dodatne pomembne korake za razvoj gospodarstva v Porabju na Madžarskem.

RASK je izvajala naslednje projekte:

- ETHOS LAND – SI190 – Vzpostavitev mreže družbeno odgovornih turističnih ponudnikov. V okviru projekta so se izvedle naslednje aktivnosti:

- dva tabora za otroke, ki živijo ob meji na območju sodelovanja (29. 6. 2020 - 3. 7. 2020; 17. 8. 2020 – 21. 8. 2020);
- dan odprtih vrat v Hiši jabolk (24. 10. 2020);
- 3 delavnice za ponudnike in predelovalce na temo: »peka kruha«, »polnjene testenine« in »zelenjavni namazi« (18. 9. 2020; 16. 10. 2020; 10. 11. 2020)
- sodelovanje s partnerji.

V okviru projekta je RASK uspela pridobiti registrirane pridelovalce in s tem tudi nove proizvode. Vzpostavila se je trgovina lokalnih proizvodov na Slovenski vzorčni kmetiji.

- Projekt »Program sodelovanja med MKGP in RASK za leto 2020«:
Razvojna agencija je uspešno izvedla program sodelovanja. Projekt je financiralo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. Strokovno vodenje projekta opravlja Kmetijski zavod Maribor. RASK zagotavlja organizacijsko delo za izvedbo delavnic in izobraževanj.
- Projekt Mreža Alpe Jadran - MAJ:
Tudi v letu 2020 je RASK sodelovala pri projektu MAJ – Inkubator proaktivnih zamejskih Slovencev. Zaradi pandemije se projekt izvajal prek spleta. RASK je zagotovila prisotnost na vsaki spletni delavnici.
- Projekti Leader in Razvoj podeželja Madžarske:
Agencija je nudila strokovno pomoč Prostovoljnemu gasilskemu društvu Gornji Senik pri obračunu izvedenega projekta in pri sestavi zahtevka.

Program delovanja RASK v letu 2020 je nadalje obsegal sodelovanje na naslednjih dogodkih:

- 13. 1. 2020 – srečanje s predsednikom Vlade RS, g. Marjanom Šarcem, kjer se je predstavilo delovanje RASK;
- 03. 2. 2020 – 3. sestanek Medresorske gospodarske komisije;
- 23. 5. 2020 – kot soorganizator »Medeni popoldan« v okviru svetovnega dneva čebel na Slovenski vzorčni kmetiji;
- 28. 5. 2020 – obisk ministra za zunanje zadeve Republike Slovenije, g. Anžeta Logarja v Porabju;
- 22. 6. 2020 – sestanek z ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu, ga. dr. Heleno Jaklitsch;
- 17. 7. 2020 – sestanek s koordinacijo AGRASLOMAK z ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Heleno Jaklitsch v Ljubljani;
- 16. 10. 2020. – obisk predsednika Državnega sveta RS, g. Alojza Kovšča z delegacijo v Porabju.

RASK je v letu 2020 aktivno sodelovala pri sestavi Programa spodbujanja gospodarske osnove slovenske narodne skupnosti na Madžarskem 2021-2024. Prav tako RASK upravlja in razvija lastne investicije (Hiša rokodelstva v Andovcih, Hiša jabolk na Gornjem Seniku, Slovenska vzorčna kmetija).

4. Zveza slovenskih društev na Hrvaškem

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem (v nadaljevanju Zveza) je v letu 2020 pospešeno nadaljevala z gospodarskimi aktivnostmi iz leta 2019. Eden prvih korakov je bilo sodelovanje na sestanku Medresorske gospodarske komisije za spremljanje izvajanja Strategije sodelovanja med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020. Poslovna sekretarka Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Saša Kernjak Zubović se je udeležila poslovne konference Mednarodnega povezovanja lokalnega podjetništva z naslovom Slovenska podjetnost kroži prek meja, ki jo je organiziral USZS.

Izpostaviti je treba sodelovanje s Slovensko gospodarsko zvezo (SGZ) v Celovcu in drugimi zamejskimi gospodarskimi organizacijami. Predsednica Zveze, dr. Barbara Riman se je udeležila sestanka pri predsedniku Vlade RS, Marjanu Šarcu. Na srečanju se je predsedniku vlade predstavilo delovanje zamejskih gospodarskih organizacij, beseda pa je tekla tudi o možnostih sodelovanja v prihodnje. Tedaj se je, na pobudo Zveze, tudi porodila ideja o ustanovitvi gospodarskega društva na Hrvaškem. Zveza je začela s postopkom ustanavljanja tega društva spomladi 2020, toda zaradi različnih ukrepov epidemije COVID 19 društvo ni bilo ustanovljeno do konca leta 2020, kot je bilo sprva načrtovano. Pripravlja se statut društva in načrtuje organizacija ustanovne skupščine. Kljub dejstvu, da društvo še ni ustanovljeno, se je že začela zbirati manjša skupina gospodarstvenikov, ki so zainteresirani za sodelovanje in medsebojno povezovanje z Republiko Slovenijo.

Pozitiven korak je tudi poskus ustanavljanja poslovne enote podjetja Servis d.o.o. na Reki, ki je pravzaprav del Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) iz Italije. Organiziran je bil sestanek, ki so se ga udeležili Lena Koter, dr. Barbara Riman (predsednica Zveze), Feliks Wieser (podpredsednik SGZ) ter predstavniki SDGZ in podjetja Servis d.o.o. glede možnosti za medsebojno pomoč pri ustanavljanju hrvaške enote. Oblikovale so se dodatne ideje in možnosti za nadaljnje sodelovanje. Sodelovanje Zveze s SGZ se je nadaljevalo skozi celotno leto 2020.

Zveza je bila aktivna tudi pri projektu MAJ. Predstavnice Zveze so se redno udeleževale sestankov, tako osebno in tudi prek spleta. Poleg tega se je Saša Kernjak Zubović udeležila spletnega seminarja, ki je potekal v organizaciji SGZ (dr. Draško Veselinović: *EU funding possibilities for different projects*). Sodelovanje s SGZ je potekalo tudi na področju izvajanja webinarjev. Tako je dr. Barbara Riman moderirala webinar z gostom dr. Klemnom Lahom na temo „Študirati, živeti in ustvarjati v Alpsko-jadranski regiji: Reka – Trst – Ljubljana – Celovec“.

Potrebno je tudi poudariti, da so predstavnice Zveze v letu 2020 uspešno spodbujale mlade Slovence s Hrvaške, da se v čim večjem številu udeležijo webinarjev v sklopu projekta MAJ. Kot primer velja omeniti webinar z dr. Klemnom Lahom, kjer je bilo s Hrvaške prisotnih 26 od skupno 51 udeležencev (ostali sodelujoči po državah: Slovenija 5, Avstrija 3, Italija 2, Madžarska 2, Poljska 1, BIH 1, Črna Gora 1).

Sodelovanje s SGZ je bilo pomembno tudi z vidika povezovanja SGZ s hrvaškimi gospodarskimi institucijami ter iskanja možnosti sodelovanja za pripadnike slovenske skupnosti na Hrvaškem. Tako so se predstavnice Zveze (dr. Barbara Riman, dr. Jasmina Dlačić, Saša Kernjak Zubović) sestale s predstavnikoma SGZ (Feliks Wieser, mag. Andrej Hren) na sedežu Zveze na Reki. Na sestanku je bilo predlagano, da se slovenskim obrtnikom, *obiteljsko-poljoprivrednim gospodarstvom* in podjetnikom s področja Alpsko-jadranske regije pomaga pri predstavitvi njihovih

izdelkov oz. storitev v regiji ter s tem pripomore k njihovi prepoznavnosti in širjenju na tuje trge.

Pogovori so potekali tudi o sodelovanju s hrvaškim društvom PartnerRI. Predstavniki Zveze in SGZ so se namreč sestali s predstavnikoma Poslovnega kluba PartnerRI (dr. Dunja Siuc Valković, dr. Vladimir Mozetič) glede možnosti medsebojnega sodelovanja.

Predstavniki SGZ in Zveze so se udeležili tudi sestanka na Hrvatski gospodarski komori (HGK). S strani HGK sta se sestanka udeležila v. d. predsednika prof. dr. Heri Bezić in koordinator Vedran Devčić. Zveza je bila na sestanku zastopana kot povezovalni člen, saj sta SGZ in HGK že leta 2018 podpisali sporazum o sodelovanju. V prihodnje se načrtuje tudi krepitev medsebojnega poslovnega sodelovanja v alpsko-jadranski regiji. Na to temo je bil tudi objavljen prispevek v radijski oddaji Sotočja.

V želji nadgradnje gospodarskega sodelovanja je prišlo do prvih korakov pri povezovanju s Slovenijo - hrvaškim poslovnim klubom iz Zagreba. Z njihovimi predstavniki je bil organiziran spletni sestanek na temo medsebojnega sodelovanja. V organizaciji Zveze je bila dogovorjena predstavitev delovanja poslovnega kluba jeseni 2020 na Reki, toda načrte je preprečila pandemija COVID 19. Sodelovanje se je vseeno nadaljevalo tako, da se je Saša Kernjak Zubović udeležila webinarja v organizaciji poslovnega kluba v zvezi z oblikovanjem in sofinanciranjem projektnih predlogov.

Zveza je prav tako intenzivno delala na bazi gospodarstvenikov, obrtnikov in njihovem povezovanju. V letu 2020 se je oblikoval predlog za izdelavo biltena slovenskih obrtnikov in posameznikov s ponudbo njihovih izdelkov in storitev. Zvezo je k temu vzpodbudilo tudi Veleposlaništvo Republike Slovenije v Zagrebu.

Vodstvo Zveze je zaradi dodatnih možnosti širjenja aktivnosti zagotovilo dodatno izobraževanje za potrebe širitve gospodarske dejavnosti za svojo sodelavko (seminar poslovnega protokola).

V letu 2020 so predstavniki Zveze sodelovali tudi s Kmetijsko izobraževalno skupnostjo (KIS) Gorski Kotar.

5. Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS)

USZS je bil poleg vodenja medresorske delovne skupine vključen v vrsto aktivnosti za spodbujanje gospodarskega sodelovanja med zamejci in izseljenci ter Republiko Slovenijo.

V začetku 2020 je USZS sodeloval na po novoletnem posvetu slovenske diplomacije na Brdu pri Kranju in nadgrajeval stike s častnimi konzuli RS, ki so v precejšnji meri gospodarstveniki.

V okviru uradnih obiskov v zamejstvu in po svetu so predstavniki USZS spodbujali h krepitvi gospodarskih stikov s Slovenijo ter se udeleževali dogodkov poslovnih klubov.

USZS je v letu 2020 namenjal posebno pozornost nadgradnji sodelovanja z MGRT na področju sodelovanja z zamejskimi gospodarskimi subjekti in internacionalizaciji. USZS si je prizadeval, da se pojem skupni slovenski gospodarski prostor vključi in je predmet obravnave tudi v strateških dokumentih ministrstva, pristojnega za gospodarstvo. V zvezi s tem je ministrica dr. Helena Jaklitsch imela sestanek z ministrom Zdravkom Počivalškom ter vodila sestanek s predstavniki MGRT na USZS.

Nadalje je ministrica dr. Helena Jaklitsch s sodelavci na USZS sodelovala na več sestankih na temo gospodarskega razvoja Porabja. Na to temo se je večkrat srečala z generalno konzulko v Monoštru, slovenskim veleposlanikom v Budimpešti ter predstavniki MGRT. USZS je bil aktiven pri pripravi Razvojnega programa za Porabje, ki je v pristojnosti MGRT. Ministrica dr. Helena Jaklitsch se je srečala tudi s predstavniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v Porabju, kjer je bila tema pogovorov med drugim tudi gospodarski razvoj.

Posebno skrb je ministrica in urad namenjal reševanju izzivov, ki so bili povezani s prehajanjem meje s sosednjimi državami, do katerih je prihajalo zaradi ukrepov COVID 19 v posameznih državah za zaščito zdravja in omejevanje epidemije. Urad je bil v stalnem stiku s predstavniki slovenskih krovnih in gospodarskih organizacij v zamejstvu ter se seznanjal ter posredoval informacije z obeh straneh meje, zlasti glede čezmejnega gospodarskega prometa ter dnevni migrantov.

USZS je organiziral in sodeloval na poslovnih konferencah, spletnih dogodkih in izobraževanjih, ki so se v času izvajanja COVID 19 ukrepov izvajali z uporabo sodobni spletnih konferenčnih sistemov.

Zelo uspešna je bila dvodnevna poslovna konferenca septembra 2020: Slovenska podjetnost kroži prek meja – Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva. Dogodek je organiziral USZS ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj ob podpori Mestne občine Kranj. Konferenca je bila namenjena izmenjavi dobrih praks in mreženju slovenskih podjetnikov iz Slovenije, zamejstva in slovenskih podjetnikov iz sveta. Na posvetu so sodelovali slovenski podjetniki in predstavniki slovenskih gospodarskih ustanov iz Italije, Avstrije, Nemčije, Hrvaške, Poljske, ZDA in Slovaške. Zbrane so uvodoma pozdravili župan mestne občine Kranj, predsednik Komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch. Osrednji del prvega dne konference je bil posvečen izmenjavi izkušenj, mnenj in dobrih praks na treh omizjih. V okviru okrogle mize z naslovom Povezovanje in sodelovanje med podjetji v času epidemije in po tem so sodelujoči predstavili izzive, s katerimi se soočajo v času epidemije, ki je v zelo veliki meri prizadela prav gospodarstvo. V okviru drugega omizja z naslovom Kranj, pametno mesto (dobre prakse in priložnosti za čezmejno sodelovanje) so predstavili koncept pametnih mest in pametnega podeželja. Prednost tega je razvoj mesta in podeželja na način, da zadrži mlade v domačem kraju, kar je še posebej pomembno za naše zamejske skupnosti, ki se soočajo prav s problematiko izseljevanja. Tretje omizje z naslovom Uspešne zgodbe mladih slovenskih podjetnikov – mreženje in internacionalizacija je dalo priložnost uspešnim mladim, da so predstavili svoje poslovne poti, svoj pogled, ideje in želje na področju gospodarskega sodelovanja in povezovanja, pa tudi primere dobrih praks. Drugi dan je bil namenjen obisku nekaterih uspešnih slovenskih podjetij, ki delujejo v tej regiji.

USZS je krepil tudi sodelovanje z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ministrica dr. Helena Jaklitsch je sklicala sestanek s predstavniki AGRASLOMAK in namenjala posebno pozornost slovenskim kmetijskim strukturam v zamejstvu.

USZS in MKGP sta nadalje pristopila k izgradnji Vzorčno turistično – izobraževalne kmetije v Gorskem kotarju. Namen in cilj projekta je učvrstitev in razvoj slovenske narodne skupnosti v Gorskem Kotarju z večnamenskim centrom. Poleg kmetijske in turistične dejavnosti, ki se bo izvajala na kmetiji, bo stavba tudi kulturno, izobraževalno in informativno središče gorskokotarskih Slovencev s sedežem v Prezidu. Projekt vzpostavitve vzorčne kmetije predstavlja primer dobre prakse, ki sledi uspešnemu delovanju Slovenske vzorčne kmetije v Porabju, namen katere je tudi krepitev slovenske identitete med Porabskimi Slovenci in sta jo prav tako podprli MKGP ter USZS. Vzorčna kmetija v Gorskem kotarju bo prispeval k krepitvi samozavesti Slovencev na tem območju, ki so že tradicionalno močno povezani s Slovenijo, obenem pa so lahko odlični ambasadorji čezmejnega sodelovanja, povezovanja, sožitja in dobrih med sosedskih odnosov. Vzorčna kmetija bo kraj srečavanja slovenske skupnosti, saj ta sedaj nima ustreznih lastnih prostorov.

Predstavniki USZS so sodelovali v vseh spremljevalnih odborih INTERREG s sosednjimi državami.

Na podlagi letnega razpisa za sofinanciranje delovanja struktur in projektov je USZS tudi v letu 2020 podprl gospodarske aktivnosti zamejskih gospodarskih struktur. Prek javnih razpisov je USZS tudi finančno podprl slovenska združenja, ki se ukvarjajo z gospodarskim povezovanjem z matično domovino (poslovni klubi, častni konzuli, društva idr.).

6. Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ)

Ministrstvo za zunanje zadeve je tako kot v preteklih letih tudi v letu 2020 posebno pozornost posvečalo intenzivni čezmejni gospodarski izmenjavi in pobudam za sodelovanje iz obeh smeri. Leto je sicer močno zaznamovala pandemija COVID 19, ki je vplivala na izvedbo načrtovanih aktivnosti, pogosto jih je tudi povsem preprečila.

MZZ RS dogajanje v zamejstvu spremlja tudi s pomočjo veleposlaništev v sosednjih državah in še posebej preko generalnih konzulatov v Trstu, Celovcu in Monoštru, ki so najtesnejša povezava med Slovenijo in zamejci v teh državah.

Pomemben element pri širjenju gospodarskega sodelovanja je prav tako mreža častnih konzulov RS v sosednjih državah. MZZ tako že nekaj let spodbuja širjenje te mreže in organizira letni posvet vseh častnih konzulov v Sloveniji.

Glede aktivnosti na področju gospodarstva z Avstrijo je treba posebej izpostaviti izjemno pomembno vlogo Slovenske gospodarske zveze (SGZ) iz Celovca, ki v tem kontekstu pomeni osrednjo točko oz. težišče številnih aktivnosti in pobud na obmejnem področju. SGZ skozi vsa leta odlično sodeluje, tako z Generalnim konzulatom v Celovcu kot z veleposlaništvom na Dunaju.

5. februarja 2020 je SGZ v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Avstrije/Koroške (WKÖ/WKK), SPIRIT in BABEG v Škocjanu pri Klopinjskem jezeru na Koroškem organiziral dvojezično poslovno konferenco z naslovom "Krožno gospodarstvo: soustvarjanje trajnostne priložnosti v Alpsko-jadranski regiji", na kateri je sodelovalo prek 160 gostov, med njimi sta bila tudi generalni konzul v Celovcu, dr. Anton Novak in ekonomski svetovalec na veleposlaništvu na Dunaju, mag. Dušan Pšeničnik. Dogodek je predstavljal eno izmed sklepnih dejanj EU Interreg SI-AT, usmerjenega v internacionalizacijo MSP na obeh straneh meje, ki je potekal v okviru projekta Connect SME plus.

24. aprila 2020 je bil organiziran webinar SGZ, na katerem je v obliki Zoom intervjuja potekal razgovor z ekonomskim svetovalcem na veleposlaništvu na Dunaju. Poudarek je bil na izvajanju čezmejnih aktivnosti v času epidemije COVID 19.

11. novembra 2020 je potekal webinar SGZ o možnostih širitve na Avstrijsko Koroško. Ekonomski svetovalec na veleposlaništvu na Dunaju je sodeloval v Zoom pogovoru s predstavniki mesta Celovec, Beljak ter agencij SPIRIT in BABEG.

Generalni konzulat v Celovcu in veleposlaništvo na Dunaju sta vseskozi podrobno spremljala dogajanje v Posojilnici Bank AG na Koroškem, opozarjala na sporne poteze večinskega lastnika (preoblikovanje v delniško družbo) in izvajala druge aktivnosti s ciljem zaščite interesov slovenskega združenstva v Avstriji.

Generalni konzulat v Celovcu je v sodelovanju z USZS izvajal aktivnosti za ponovno vzpostavitev avtobusne povezave med Celovcem in Ljubljano, ki je bila prekinjena v marcu 2020 zaradi epidemije korona virusa. Povezava je bila vzpostavljena leta 2012 v okviru projekta Interreg in je za 3 leta dobila podporo 350.000 EUR. Po poteku treh let je projekt, ki ga je izvajalo podjetje koroškega Slovenca Walterja Juwana (Busreisen Juwan) in se s prihodki ni pokrivalo, še naprej podpirala koroška vlada.

V okviru projekta Leto sosedskega dialoga 2019-2020 so potekale določene aktivnosti namenjene promociji Slovenije, slovenskega gospodarstva in življa v Avstriji. Zaradi omejitev povezanih z epidemijo COVID 19 so bile prvotno načrtovane aktivnosti (večji dogodki z udeležbo gostov) preoblikovane v "on-line" promocijo, predvsem skozi objavo različnih prispevkov, kolumn in drugih objav v avstrijskih medijih in na socialnih omrežjih. Osnovni namen je bil osveščanje Avstrije (in tudi širše mednarodne) javnosti o povezanosti obeh gospodarstev, pa tudi o pomembnemu prispevku slovenskega kadra na avstrijskem trgu (soodvisnost). Med osrednjimi temami so bile povezanost obeh držav in narodov skozi stoletja skupne zgodovine, skupna prihodnost, odpravljanje stereotipov in nenazadnje 100. obletnica koroškega plebiscita. Ker ima Slovenija s Koroško še posebej intenzivne gospodarske odnose je bila koroška SGZ nosilni avstrijski partner projekta, ki je bil podprt tudi s sredstvi iz sklada PGS.

Veleposlaništvo na Dunaju in Generalni konzulat v Celovcu sta v času COVID 19 krize ter s tem povezanimi ukrepi na meji seznanjala, posredovala pri uradnih organih in nudila druge oblike pomoči številnim podjetjem na obeh straneh slovensko avstrijske meje. Posredovala sta tudi druge pomembne informacije v zvezi z možnostmi opravljanja čezmejnega gospodarskega prometa, obveznostmi dnevnik migrantov ter poročala o dilemah podjetij/posameznikov pri tem. Obe diplomatsko

konzularni predstavništvi sta veliko časa posvečali intenzivnemu "real time" poročanju o stanju, (novih) ukrepih in njihovih učinkih v (tudi obmejnem) gospodarstvu.

Glede Italije je treba izpostaviti, da sta slovensko in italijansko obmejno gospodarstvo zelo povezani in medsebojno odvisni. Veleposlaništvo v Rimu, Generalni konzulat v Trstu ter Gospodarski urad RS v Milanu (od 4. 12. 2020 preoblikovan v Generalni konzulat RS v Milanu) so v času COVID 19 krize poročali o sprejemanju ukrepov s področja gospodarstva v Italiji in na meji, posredovali pri uradnih organih in nudili druge oblike pomoči številnim podjetjem na obeh straneh meje. Posredovali so pomembne informacije v zvezi z možnostmi opravljanja čezmejnega gospodarskega prometa predvsem v povezavi s prehajanjem meje za prevoznike, mednarodnim potniškim prometom, ukrepi povezanimi z gostinskimi in hotelskimi namestitvami, smučišči ter obveznostmi dnevnih migrantov.

Generalni konzulat RS v Trstu je že v prvem valu epidemije pozval, da se poenotijo zaščitni ukrepi med prebivalci obmejnega območja in dogovarjanje z italijansko stranjo, preko obstoječih teles kot so Skupni odbor RS-FJK in njegovih delovnih omizij, zlasti pa delovnega omizja za zdravje, civilno zaščito in notranje zadeve.

Izven problematike pandemije pa je ključna stalna podpora in dialog z gospodarskimi združenji, denimo s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem in Poslovnim klubom v Milanu. Med pomembne aktivnosti sodi tudi mreženje in grozdenje med homogenimi podjetji in okoliši Kras/Carso, Brda/Collio, Zgornje Posočje, Kanin na obeh straneh meje.

Generalni konzulat je leta 2020 pomagal tudi pri posredovanju glede odgovora Davčne uprave RS o problematiki posredovanja podatkov Davčne uprave RS italijanski pristojni službi v primeru davčnih zavezancev v Italiji, ki delajo v Sloveniji.

Maja 2020 je Gospodarski urad v Milanu opozoril na problematiko odpiranja bančnih računov italijanskih poslovnih subjektov v Sloveniji. Na problematiko je bila opozorjena tudi Banka Slovenija ter Ministrstvo za Finance, Urad za preprečevanje pranja denarja.

Septembra 2020 je v Trstu potekal dogodek ESOF 2020, Trst evropska prestolnica znanosti. Eden od pomembnejših dogodkov je bila tridnevna konferenca v organizaciji EK - Joint Research Centre, v sodelovanju z Znanstvenim parkom Bazovica in Tehnološkim parkom Ljubljana. Slovenski znanstveniki so bili člani različnih odborov ESOF. Na dogodku pa so kot govorniki ali udeleženci sodelovali številni slovenski znanstveniki, poslovneži ter predstavniki slovenske narodne skupnosti.

V zvezi z Madžarsko je 28. januarja 2020 treba izpostaviti udeležbo generalne konzulke v Monoštru, Metke Lajnšček na strokovni delavnici: Strategije delovanja Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Združenje je ustanovljeno z namenom spodbujanja gospodarskega razvoja in krepitve sodelovanja med Porabjem in Prekmurjem. Potekala je razprava na temo gospodarskega sodelovanja (razvoj podjetništva, kmetijstva, turizma, oblikovanje skupnega gospodarskega prostora) in izmenjava informacij v čezmejni regiji. Izpostavljena je bila Slovenska

vzorčna kmetija na Gornjem Seniku, ki je povezana s projektoma Upkač (trajnostni razvoj in obnova travniških sadovnjakov) in Hiša jabolk (predelava jabolk v jabolčni sok). Področje turizma je bilo izpostavljeno kot eno pomembnejših za krepitev gospodarskega sodelovanja med Porabjem in Prekmurjem - podana je bila pobuda o oblikovanju skupne turistične regije Porabje-Prekmurje. Na podlagi podanih predlogov je bila oblikovana Razvojna strategija MURABA EZTS s ciljem tesnejšega čezmejnega sodelovanja na vseh področjih.

21. januarja 2020 se je generalna konzulka sestala s predsednikom Madžarsko – slovenske sekcije pri madžarski Zbornici za industrijo in trgovino v Zalaegerszegu, kjer so potekali pogovori o organizaciji Madžarsko - slovenskega regionalnega poslovnega foruma, ki je bil načrtovan za 2. december 2020. Njegova izvedba je načrtovana v drugi polovici leta 2021 kot poslovno-turistični dogodek v okviru 30. letnice samostojnosti in predsedovanja Slovenije EU.

28. februarja 2020 se je generalna konzulka v Monoštru sestala z županom madžarskega mesta Körmend, ki je pobrateno mesto z Mursko Soboto. Pogovor je potekal o potencialih krepitev gospodarskega sodelovanja s poudarkom na razvoju turizma, zlasti z namenom povezovanja »aktivnega turizma«.

4. marca 2020 je potekalo srečanje generalne konzulke Lajnšček s predsednikom Skupščine županije Zala o pomenu krepitev čezmejnega sodelovanja v korist prebivalstva na obeh straneh meje. Madžarska stran se je zavzela za izgradnjo oz. obnovo železniške povezave Zalaegerszeg-Rédcics-Lendava-Beltinci, ki je strateškega pomena za razvoj gospodarstva in turizma v obeh obmejnih regijah. V obojestranskem interesu je projekt testne steze za avtonomna vozila v Zalaegerszegu. Za konec marca 2020 načrtovan obisk slovenskih podjetnikov (v organizaciji Pomurske gospodarske zbornice) v Zalaegerszeg, je bil zaradi pandemije COVID 19 odpovedan.

Aprila 2020 se je uspešno zaključil čezmejni projekt E-documenta Pannonica, ki je v okviru programa Interreg SI-HU potekal od novembra 2017. V sodelovanju treh slovenskih in dveh madžarskih kulturnih institucij je nastala nova podatkovna baza, v kateri je dokumentirana kulturna dediščina čezmejne regije. Podatkovna baza vključuje tudi interaktivni zemljevid, ki vključuje 120 krajev iz Prekmurja in Železne županije. Poleg uporabnosti za namene širjenja turistične ponudbe, promocije manjših naselij in ustvarjanja novih turističnih vsebin, je podatkovna baza koristna podlaga za izobraževalne, promocijske in gospodarske namene.

28. maja 2020 je potekal obisk ministra za zunanje zadeve, dr. Anžeta Logarja v Porabju. Minister je izrazil podporo financiranju gospodarskih razvojnih programov na območju, kjer živi slovenska skupnost.

22. junija 2020 je potekal obisk ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Helene Jaklitsch v Porabju. Ob tej priložnosti se je udeležila sprejema ob Dnevu državnosti, ki ga je organiziral Generalni konzulat v Monoštru. Ministrica se je med drugim seznanila s potrebami in predlogi slovenske skupnosti na področju gospodarskega razvoja.

30. junija 2020 (dan pred uradnim obiskom v Budimpešti) je predsednik RS Borut Pahor na pogovor sprejel predstavnike slovenske narodne skupnosti v Porabju. Med prednostnimi nalogami je bil poudarjen pomen gospodarskega razvoja Porabja in čim prejšnji zagon Razvojnega programa za Porabje, iz katerega se bodo sredstva namenila razvoju turizma, podjetništva in kmetijstva ter za razvojne projekte manjšinskih organizacij. Razvojni program za Porabje je madžarska vlada sprejela decembra 2019, v madžarskem Uradnem listu je bil julija 2020 objavljen Odlok o pogojih za razdelitev sredstev v okviru Razvojnega programa za obdobje 2020-2023 (predvidena sredstva v višini cca. 2,6 mio EUR).

V letu 2020 so bila iz Razvojnega programa za Porabje razdeljena sredstva v višini okoli 630 tisoč EUR za naslednje 3 projekte:

1. odkup zemljišča pri Porabski domačiji v Andovcih (140 mio HUF oz. okoli 400 tisoč EUR) za namene širitve turistične in kulturne ponudbe slovenskega Porabja;
2. zamenjava strehe skupnega občinskega Urada na Dolnjem Seniku, ki združuje porabska slovenska naselja (49 mio HUF oz. okoli 140 tisoč EUR);
3. prizidek h kulturnemu domu na Verici (večnamenski prostor za prirejanje kulturnih prireditev, različnih delavnic z namenom predstavitve posebnosti slovenskega Porabja in kulturne dediščine).

Preostanek sredstev iz razvojnega programa (okoli. 1,9 mio EUR) naj bi bil razdeljen v obdobju do konca leta 2023. V letu 2021 je načrtovan razpis za male podjetnike, kmetovalce in turistične ponudnike na območju slovenskega Porabja.

16. oktobra 2020 se je na obisku v Porabju mudil predsednik Državnega sveta RS, Alojz Kovšča z delegacijo. Srečal se je s predstavniki slovenske skupnosti na Madžarskem in se seznanil z gospodarsko-turistično ponudbo, ki je v upravljanju organizacij slovenske manjšine (Hotel in restavracija Lipa, Slovenska vzorčna kmetija, Hiša jabolk, Kúharjeva spominska hiša). Izražena je bila prošnja za pomoč matične domovine gospodarskemu razvoju in zagotavljanju perspektive mladim pripadnikom narodnosti.

V Porabju so se nadaljevale aktivnosti glede dveh potencialnih slovenski investiciji v Porabje. Pripravljali se je osnutek Programa spodbujanja gospodarske osnove slovenske narodne skupnosti na Madžarskem za obdobje 2021-2024 (predlagatelj MGRT/Direktorat za regionalni razvoj), v katerem je tudi eden od ukrepov »Sofinanciranje gospodarskih investicij, ki so namenjene postavitvi slovenskih podjetij v Porabju«).

Izvajale so se tudi aktivnosti glede vzpostavitve Skupnega sklada za Prekmurje in Porabje.

7. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Vse štiri slovenske zamejske kmetijske organizacije: Kmečka izobraževalna skupnost s Skupnostjo južno koroških kmetov in kmetov (v nadaljevanju SJK), Kmečka zveza Trst, Kmetijsko izobraževalna skupnost Gorski kotar in Razvojna agencija Slovenska krajina so v letu 2020 izvajale oziroma prilagodile izvajanje svojih programov glede na ukrepe COVID 19.

1. Ključne aktivnosti Kmečke izobraževalne skupnosti in Skupnosti južno koroških kmetov in kmetov v Avstriji:

- prenos dobrih praks in sodelovanja na področju pridelave kakovostnih kmetijskih pridelkov;
- prenos znanja na področju trženja kmetijskih proizvodov, turističnih kmetij ter njihova promocija;
- povezovanje kmetov z obeh strani meje in promocija slovenskih kmetijskih izdelkov v Avstriji;
- storitve za delovanje stanovskega zastopstva SJK.

Izvedla se je javna predstavitev dokumentarnega filma »V objemu domovine« ter projekt izdaje kmečkega koledarja za 2021.

2. Ključne aktivnosti Kmečke izobraževalne skupnosti Gorski kotar, Hrvaška:

- vrtnarstvo: delavnice sajenje solate, paradižnika, paprike, zelja, motovilca;
- sadjarstvo: delavnice šolski vrt, sajenje jagodičevja, čiščenje jagod;
- živinoreja: tečaj predelave mesa, ocenjevanje suhomesnatih izdelkov in svetovanje.

Vse delavnice in izobraževanja je vodil Kmetijski zavod Ljubljana, ki tudi strokovno bdi nad Goranskim vrtom in rastlinjakom.

Izvedla se je tudi promocija na dogodkih npr.: dnevi hrušk, dan zeliščarjev Truhovica ter zagotovilo udeležbo na Dobrotah slovenskih kmetij in sestankih koordinacije AGRASLOMAK ter delovanje KIS.

3. Ključne aktivnosti Kmečke zveze Trst, Italija:

Zaradi pandemije je v letu 2020 odpadla regata Barkovljanka in posledično promocija turističnih kmetij na tržaškem obrežju. Kljub temu je bila sklicana in je zasedala koordinacija AGRASLOMAK v Trstu na sedežu Kmečke zveze ter izveden organiziran ogled razstave »Slovensko ribištvo iz Devina« v prostorih starega tržaškega pristanišča. Poleg tega je Kmečka zveza organizirala v Benečiji praznik kostanja – Burnjak po posameznih kmetijah v Gornjem Tarbiju.

Kmečka zveza, kot edina slovenska stanovska organizacija v Italiji, je izvajala za svoje članstvo na področju povezovanja in sodelovanja s slovenskimi kmetijskimi organizacijami v Sloveniji naslednje naloge in projekte:

- skupna promocija in povezovanje turističnih in izletniških kmetij iz zamejstva v Italiji in iz Slovenije,
- posredovanje dobrih praks in nudenje svetovalne pomoči čezmejnim posestnikom pri urejanju zadev in reševanju problemov v zvezi z dvolastništvom,
- krepitev sodelovanja na obeh straneh meje s poudarkom na vključevanju stanovskih organizacij in kmetov v bodoče skupne načrte razvoja obmejnih regij in priprava predlogov za skupni razvoj kmetijstva obmejnih regij,
- nudenje svetovalne pomoči pri novem programu razvoja podeželja PRP 2021 – 2027,
- posredovanje dobrih praks s področja strokovnega svetovanja med strokovnjaki Kmečke zveze in Kmetijske svetovalne službe Slovenije ter izmenjava strokovnega znanja in izkušenj,
- sodelovanje z LAS-om iz FJK in čezmejno sodelovanje z LAS-i iz Slovenije,

- posredovanje in predstavitev pravic ter postopkov slovenskim kmetom za koriščenje pokojnin,
- sodelovanje pri pripravi novih čezmejnih projektov glede EU programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2014 – 2020,
- organiziranje in zagotavljanje svetovalne službe na Goriškem v Italiji,
- sodelovanje na področju skupne promocije in trženja posebnih tradicionalnih in ekoloških kmetijskih pridelkov in izdelkov,
- strokovne tedenske objave in informacije v Primorskem dnevniku ter letna naročnina na Kmečki glas,
- sodelovanje pri projektu Slovenija gastronomska regija 2021.

4. Ključne aktivnosti Razvojne agencije Slovenska krajina, Porabje, Madžarska:

Strokovno izobraževanje in vodenje delavnic skozi celo leto ter večkratno svetovanje je izvajal Kmetijski zavod Maribor, delovanje Slovenske vzorčne kmetije pa je spremljal Spremljevalni odbor. Izpostaviti je treba:

- delavnice in svetovanja (priprava škropilnega programa, zimska rez koščičarjev, ocena pridelka, ocena stanja v sadovnjaku, roki obiranja jabolk, priprava in krasitev kmečke hiše za praznik, sirupi, namazi in pesta, izdelava testenin, peka različnih kruhov, agrotehnični ukrepi na pašnikih, njivah, svetovanje s področja vodenja kmetije);
- zagotavljanje naročnin za časopise: Kmečki glas, Kistermelok lapja in Magyar Allattenyesztok;
- nabavo potrebne opreme za čebelnjak;
- kritje stroškov razvojne agencije za njeno delovanje;
- postavitve mlaja in odprti dan kmetije.

Zaradi pandemije v letu 2020 ni bila izvedena šola jahanja za mlade. Sredstva namenjena za to dejavnost so se preusmerila v nabavo nove kosilnice.

8. Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK)

SVRK redno izvaja Interreg programe čezmejnega sodelovanja IT-SI, SI-AT, SI-HU in SI-HR. Finančna perspektiva 2014-2020 se izteka, Interreg programi za obdobje 2021-2027 pa so v fazi programiranja. Večina sredstev na programih čezmejnega sodelovanja je bilo razdeljenih že v letih pred 2020. Samo na programu SI-AT sta bila v letu 2020 dva razpisa, kjer so potrdili tri projekte, v katerih pa ne sodelujejo manjšinske organizacije.

V okviru programa Slovenija – Avstrija je aprila 2019 Odbor za spremljanje ustanovil Delovno skupino za programiranje, katere namen je usmerjanje in spremljanje priprave programskega dokumenta. Delovna skupina je pričela z delom v začetku julija 2019. Prav tako je bila v okviru programa sodelovanja Slovenija - Hrvaška ustanovljena delovna skupina za programiranje za obdobje 2021-2027 in je pričela z delom v septembru 2019. Oktobra 2019 je pričela z delom tudi Delovna skupina za programiranje Slovenija – Madžarska 2021-2027, novembra 2019 pa še Delovna skupina za programiranje Italija – Slovenija 2021-2027. Vse delovne skupine so delo nadaljevale v letu 2020. Potrditev IP (Interreg program – program sodelovanja) vseh štirih programov se predvideva v letu 2021.

9. SPIRIT Slovenija

SPIRIT Slovenija na podlagi letnega javnega razpisa od leta 2008 dalje sodeluje s slovenskimi poslovnimi klubi v tujini, ki s svojim znanjem in izkušnjami predstavljajo pomemben vir informacij za manjša podjetja in predstavljajo oporo slovenskemu gospodarstvu v tujini. Slovenskim podjetjem svetujejo o možnostih vstopa na tuje trge in izvajajo poglobljena individualna svetovanja, na katerih slovenskim podjetjem zagotavljajo vzpostavitev stikov s potencialnimi tujimi kupci ter izvedbo sestankov in predstavitev.

Za objavo na Izvoznem oknu poslovni klubi posredujejo poslovne priložnosti ter aktualne informacije s tujih trgov. Hkrati organizirajo veliko število poslovnih dogodkov, na katerih slovenskim podjetjem omogočajo mreženje z lokalnimi podjetji, jim posredujejo informacije o poslovanju v tujini, tujim podjetjem pa predstavljajo slovensko poslovno okolje.

Z vsebinsko in finančno pomočjo SPIRIT Slovenija, slovenski poslovni klubi postajajo bolj prepoznavni, bolj aktivni in pridobivajo na svojem pomenu v državi, kjer delujejo. Posledično lahko slovenskim podjetjem nudijo več pomoči.

Glavni cilj izvajanja projekta je širitev mreže slovenskih poslovnih klubov v tujini ter vzpostavitev enotnega sistema delovanja slovenskih poslovnih klubov na organizacijskem in na vsebinskem področju.

Od samega začetka izvajanja ukrepa, v mreži poslovnih klubov sodelujeta tudi zamejski organizaciji: Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta ter Slovenska gospodarska zveza iz Celovca. V mrežo poslovnih klubov je vključen tudi Poslovni klub slovensko – hrvaških gospodarstvenikov iz Zagreba.

Na Madžarskem trenutno ni aktivnega poslovnega kluba, ki bi sodeloval v mreži poslovnih klubov SPIRIT Slovenija.

V okviru javnega razpisa za leto 2020 je Slovenski poslovni klub v Trstu izvedel 15 poslovnih dogodkov za slovensko in tujo poslovno javnost, 7 slovenskim podjetjem so poglobljeno svetovali in jim pomagali pri vstopu na italijanski trg, za objavo na portalu za izvoznike Izvozno Okno pa so predstavniki kluba posredovali več kot 80 aktualnih novic in poslovnih priložnosti.

Predstavniki Slovenskega poslovnega kluba iz Celovca so v letu 2020 organizirali, soorganizirali ali pa aktivno sodelovali na 14 poslovnih dogodkih, izvedli so 25 poglobljenih svetovanj slovenskim podjetjem ter posredovali več kot 50 aktualnih novic in poslovnih priložnosti za objavo na Izvoznem oknu.

10. Gospodarska zbornica Slovenije (GZS)

GZS intenzivno sodeluje s slovenskimi gospodarskimi subjekti in strukturami v zamejstvu.

Predstavniki GZS se redno udeležujejo poslovnih konferenc in gospodarskih dogodkov.

V okviru letnega programa dela organizira GZS poslovne dogodke, s katerimi povezuje gospodarstvenike iz zamejstva z matico.

GZS je aktivna pri izvajanju strategij s področja gospodarstva in razvoja.

11. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

OZS je v letu 2020 izvedla naslednje aktivnosti vezane na sodelovanje z zamejskimi skupnostmi: poslovna srečanja, strokovna srečanja sekcij, organizacijo sejmov in ogledov tovarn.

OZS aktivno sodeluje s SDGZ Trst in SGZ Celovec ter v okviru mreže zbornic New Alpe Adria.

Dogodke SDGZ Trst in SGZ Celovec OZS promovira v svojih medijih in s tem krepi čezmejno sodelovanje.

OZS je izvedla tudi izobraževanja in svetovanja slovenskim podjetjem pri vstopu na trge sosednjih držav.

Gospodarske stike OZS krepi tudi z obiski oz. srečanji s predstavniki tujih partnerskih zbornic (HWK, HOK, WKO, SDGZ, ...).

ZAKLJUČEK

Medresorska delovna skupina je v času izvajanja Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 intenzivno usmerjala ter koordinirala delovanje vseh struktur gospodarskega delovanja v zamejstvu ter med podpornim okoljem v Sloveniji in o izvedenih dejavnostih in uspehih obveščala Vlado RS.

Zlasti se je poglobilo in nadgradilo sodelovanje resorno pristojnih ministrstev za izvajanje Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020, posebej na področju gospodarskega in regionalnega razvoja.

Večletno izvajanje strategije je spodbudilo nove procese in povezave, ki so pripomogle k poglobljenemu gospodarskemu sodelovanju med gospodarskimi subjekti v Republiki Sloveniji in na območju poselitve avtohtone slovenske narodne skupnosti ter obmejnih območjih v sosednjih državah. Dvignila se je raven zavedanja in prepoznavanja priložnosti ter vključevanja obmejnega območja v kontekst meddržavnega sodelovanja s sosednjimi državami.

Aktivnosti glede uresničevanja strategije na področju razvoja gospodarstva so se izvajale v luči socialnih in razvojno regionalnih vidikov – npr. financiranih z EU

sredstvi, kateri so predmet doseganja ciljev in kazalnikov, določenih tudi v drugih strateških dokumentih.

Dosegel se je dolgoročni cilj strategije, da se dejavno in nenehno izmenjujejo gospodarski stiki z Italijo (SDGZ), Avstrijo (SGZ), Madžarsko (RASK) in Hrvaško (Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem; v preteklosti preko EU Korak, kot tudi s Slovensko - hrvaškim poslovnim klubom v Zagrebu).

Okrepili so se stiki na področju skupnega gospodarskega prostora. Do določene mere se je dosegel usklajen, sinergijski in strateški pristop vseh pomembnejših gospodarskih subjektov iz Republike Slovenije in sosednjih držav z vidika obravnave gospodarskih in investicijskih vprašanj. Okrepilo in ustvarilo se je nove gospodarske tokove. Homogena vizija oziroma implementacija pa predstavljata še izziv v prihodnje, zlasti v Benečiji, Porabju in na Hrvaškem.

Na področju kmetijstva je strategija prispevala k skupnemu razvoju in uveljavljanju (čezmejnih) značilnih pridelkov in izdelkov, okolju prijaznim storitvam za prebivalce in obiskovalce. Napredek je evidenten tako na Koroškem (Zadruga, kmečka stanovska organizacija), v Porabju (vzorčna kmetija), v Gorskem kotarju in tudi FJK (Kmečka zveza). Nadgradilo se je tesno sodelovanje na relaciji SGZ-SDGZ, kot tudi RASK in KIS Gorski kotar pri promociji proizvodov in izdelkov. Posebej uspešno je delovanje in izvajanje aktivnosti v okviru AGRASLOMAK.

USZS kot koordinativno vladno telo je vzpostavilo redne stike z ostalimi pristojnimi resorji za izvajanje strategije. Glede kmečkih organizacij v zamejstvu in koordinacije AGRASLOMAK je MKGP še posebej aktiven. MZZ v okviru gospodarske diplomacije aktivno sodeluje, vključno z dogodki, ki jih organizirajo DKP v sosednjih državah. Gospodarski subjekti v sosednjih državah intenzivno sodelujejo z MGRT in SPIRIT ter slovenskimi stanovskimi zbornicami. Nadgrajevati je treba strateško prepoznavnost zamejstva s strani gospodarstva in investicij z ukrepi na področju gospodarskih vlaganj, neposrednih investicij ter možnosti financiranja, kar pa mora primarno prevzeti ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, saj ima za to ustrezno infrastrukturo, strokovno znanje, vzpostavljene gospodarske povezave idr.

Nadalje je izvajanje strategije prispevala k razvoju znanja in pridobitev dodatnih finančnih sredstev organizacijam avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah.

Na podlagi strategije se je povečalo uvajanje mladega, strokovnega osebja v gospodarske strukture v Republiki Sloveniji in v sosednjih državah s pripravništvom in izpopolnjevanjem, ki se bo sposobno spopasti z novimi razvojnimi izzivi ter imelo možnost zaposlitve v lastnem okolju in na širšem obmejnem območju, primeroma: projekt »Mobilnost«, ki je pomagal zainteresiranim opravljati prakso v RS. Pomembna je tudi aktivnost povezovanja mladih, npr. projekt MAJ in aktivnosti DM+ s čimer se je pridobilo in mrežilo človeške vire v prostoru Alpe–Jadran, kar je prispevalo k večji vključenosti najrazličnejših strokovnjakov v gospodarske projekte ter k njihovi učinkovitejši izvedbi.

Sledilo se je tudi trajnostno naravnanim razvojnim programom npr. izgradnja vzorčne kmetije v Porabju in Gorskem kotarju, obnova Hotela lipa, kot tudi trajnostnim

oblikam kmetovanja. Pozornost se je namenjala malemu in srednjemu gospodarstvu ter obrti, ki so ključni na tem območju in odražajo demografske značilnosti regije.

Poleg stikov gospodarskih združenj se krepijo tudi stiki med državnimi inštitucijami ter gospodarskimi subjekti. Nadalje so aktivno vključene tudi občine (npr. čezmejno sodelovanje SI-IT, SI-AT, SI-HU na projektni ravni, zlasti Interreg). Prav tako se krepi meddržavno sodelovanje (skupni odbori (Koroška, Štajerska), omizja (FJK), izvajanje bilateralnih sporazumov (SI-HU).

Pomembna aktivnost glede izvajanja strategije so poslovne konference s poudarkom na internacionalizaciji podjetij in čezmejnemu vlaganju. Konference so zelo dobro obiskane in so se tudi vsebinsko razvijale. Zelo pozitivno je bilo sprejeto, da so del konferenc postala tudi B2B srečanja. Število udeležencev se povečuje. Pomembno vlogo pridobivajo/imajo regionalne OZ, GZ in RRA. Vključujejo se ključni gospodarski deležniki.

V prihodnje je treba posebno pozornost nameniti ustrezni umeščenosti tematike – gospodarstva v zamejstvu – v strateške dokumente države, ki so ključni za sprejem odločitev in za načrtovanje proračunov (zlasti iz pristojnosti gospodarstva in regionalnega razvoja) ter ustrezni ureditvi zakonodaje. Področje gospodarstva v zamejstvu bo obsežneje obravnavano tudi v novi strategiji, ki bo urejala odnose Republike Slovenije s Slovenci zunaj naše države.

Priloga tega poročila je zapis postopka o uskladitvi in potrditvi Poročila za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020.

Zapis postopka o uskladitvi Poročila za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020

Člani posebnega delovnega telesa (Medresorska gospodarska komisija) so zaradi pandemije in zaščitnih ukrepov COVID 19 besedilo Poročila za leto 2020 o izvajanju Strategije sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva do leta 2020 uskladili in potrdili na korespondenčni seji.

V skladu z informacijo, podano skupaj s pozivom za potrditev poročila in načrta sodelovanja, bo gradivo posredovano v seznanitev in potrditev na Vlado RS.